

ДАЙДЖЕСТ

Корпоративне видання ДТЕК Нафтогаз
№1 (10), травень 2023

РОЗВИТОК попри війну

ДТЕК Енергія
в дії

Дорогі колеги, друзі!

Попередній номер «Дайджесту» вийшов торік якраз напередодні 24 лютого. Ця дата розділила наші життя на «до» та «після», внесла корективи у всі сфери та навчила швидко приймати рішення й адаптуватися. Ми навчилися жити та працювати у нових умовах, планувати по-новому та почали поступово повернати у наше життя звичні речі. Тепер ми відновлюємо публікацію нашого корпоративного видання. У цьому номері розповімо про те, як компанія, галузь і вся Україна проходили та продовжують рухатися через усі виклики воєнного часу. І тут нам усім, безперечно, є чим пишатися.

Минулий рік, який ми розпочинали як Рік мрії у ДТЕК Нафтогаз, став абсолютно не таким, яким його собі уявляли. Всі наші мрії — особисті, професійні, потаємні, великі та маленькі — перетворилися на єдину мрію, яка об’єднала всю країну — Мрію про перемогу та якнайшвидше повернення миру. Ця Мрія вела нас крізь усі труднощі та виклики. Вона допомагала нам робити неможливе і досягати неперевершених результатів, які спочатку здавались немислимими. Завдяки цій Мрії та неймовірним зусиллям усієї нашої команди ми завершили 2022 рік справжніми переможцями, продемонструвавши стійкість, нестандартність мислення та найвищий професіоналізм. І за це я дякую кожному співробітнику, кожному члену нашої згуртованої родини ДТЕК Нафтогаз.

Впевнений, що поточний рік, який ми окреслили Роком перемог, буде озnamеновано черговими здобутками нашої команди. Цими новими перемогами ми обов’язково ділітимемося на наших корпоративних каналах і в нашему «Дайджесті». Щиро вірю і в головну перемогу — Перемогу України та повернення до мирного життя!

Тільки разом і тільки вперед, до нових звершень і перемог — ми найкращі у всьому, що ми робимо!

Ігор Щуров,
генеральний директор
ДТЕК Нафтогаз

ПРО ГАЛУЗЬ

**Артем Петренко:
Газовидобувна
галузь працює!**

4

Огляд ринку від виконавчого директора Асоціації газовидобувних компаній України Артема Петренка

НАШІ ПРОЄКТИ

**Дмитро
Пономаренко:
Навіть під час
війни видобуток
газу — це робота
24/7/365**

12

Інтерв'ю з Дмитром Пономаренком, головним інженером ПрАТ «Нафтогазвидобування»

ПОДІЇ

7

**Управлінська
конференція ДТЕК**

Підсумки минулого року й стратегічні плани ДТЕК на майбутнє

НАШІ ПРОЄКТИ

16

**Можливості в часи
кризи: Розвиток
ДТЕК Нафтогаз
в умовах війни**

Інтерв'ю з Романом Акімовим, менеджером департаменту з розвитку та оцінки активів

НАШІ ПРОЄКТИ

18

**Як змінилася
охрана праці
у воєнний час**

Інтерв'ю з Артемом Мекед'ком, менеджером з охорони праці та промислової безпеки

НАШІ ПРОЄКТИ

20

**Продати
неможливо
зберігати**

Сергій Іващенко та Олександр Фесак: Подолання складностей реалізації газового конденсату

28

Історії підтримки

Про допомогу співробітників ДТЕК Нафтогаз із перших днів повномасштабної війни

У ВІЛЬНИЙ ЧАС

34

Що почитати

Книжкові бестселери 2022 року

36

Що подивитись

Найпопулярніші фільми 2022 року

У ВІЛЬНИЙ ЧАС

40

Статистика незламності

Як українці жили після 24 лютого 2022 року

ІНФОГРАФІКА

НАША КОМАНДА

МИ ЯК Є

**Артем Дригоза:
Роби добре
справи – і тобі
повернеться
вдвічі більше!**

22

Інтерв'ю з Артемом Дригозою,
головним інженером
ТОВ «НАФТОГАЗГЕОРОЗВІДКА»

**Партнерство,
перевірене
часом**

25

Інтерв'ю з очільником Мачухівської
об'єднаної громади Валерієм
Білоконем

Артем Петренко: Газовидобувна галузь працює!

З якими викликами зіткнулися українські газовидобувні компанії після 24 лютого і впродовж минулого року?

З перших днів повномасштабної війни газовидобувні підприємства опинилися під прицільним вогнем російських терористів. Східний регіон є основним для галузі, адже там видобувається понад 93% українського газу й міститься 77% розвіданих запасів вуглеводнів, і саме звідти та ще із семи областей почала своє наземне вторгнення армія РФ. Тож першим і найбільшим викликом для видобувників стало продовження діяльності в безпосередній близькості до лінії фронту, коли фактично над головою пролітали ракети й у будь-який момент вони могли приземлитися поряд. Незважаючи на небезпеку, компанії весь рік видобували газ, де це було фізично можливо, і навіть там, де було дуже гаряче. Неодноразово об'єкти газовидобутку і державних, і приватних компаній потрапляли під прицільні ракетні обстріли, деякі родовища протягом багатьох місяців перебували в окупації, є й такі, які досі знаходяться в зоні активних бойових дій. Загалом із 24 лютого 2022 року в Україні було пошкоджено понад 600 газовидобувних об'єктів.

Другим викликом для незалежних газовидобувників стала проблема реалізації газу. Українська промисловість, яка була основним споживачем ресурсу приватних компаній, сильно постраждала через ракетні обстріли росіян і була фактично знищена. Так, у перші місяці війни падіння попиту було на 70%. Крім того, у березні згідно з рішенням Кризового комітету при Міненерго було заборонено експорт газу, потім Уряд продовжив цю норму до кінця 2022-го і наразі вона діє й на цей рік. Тож компанії зіткнулися з тим, що фактично не мали кому продавати видобутий газ, таким чином, на ринку утворився профіцит. Наш аналіз свідчить, що в окремі місяці відсоток нереалізованого ресурсу деяких підприємств досягав 90%.

Третім викликом стала нова система оподаткування в секторі й невідповідність бази в умовах воєнного стану. Дискусії щодо підвищення ренти для газовидобувників почалися ще на початку 2022 року, а вже безпосередньо зміни були прийняті в розпал війни — у березні. Незважаючи на падіння попиту на газ і заборону його експорту, податкові зобов'язання компаній залишилися без змін:

Виконавчий директор Асоціації газовидобувних компаній України Артем Петренко

**Наші видобувники
вірять в Україну
та готові й надалі
сприяти розвитку
індустрії**

ренту потрібно було платити вчасно й у повному обсязі, продали ви ресурс чи ні. І, крім цього, виникла ще одна проблема — невідповідність ціни реалізації газу базі оподаткування, згідно з якою сплачувалася рента. Тобто вона нараховувалася за вартістю, що формувалася в Європі, а після російської агресії, як ви знаєте, ціни на газ там сильно зросли й були в рази вищими, ніж на українському ринку. Усе це призводило до того, що податки деяких приватних компаній перевищували дохід від реалізації.

Я вважаю, ці три виклики були найбільшими й найболовічішими для сектору. Але були й інші, не менш важкі. Це продаж «соціального» газу за регульованою ціною — абсолютно неринковий механізм, який не застосовується в провідних країнах, проте українські видобувники були змушені сумлінно виконувати всі вимоги. Окрім того, гостро стояло питання підняття акцизу для автомобільного газу, у перші тижні війни спостерігався дефіцит палива й метанолу тощо.

Як повели себе після повномасштабного вторгнення іноземні компанії, які надавали сервісні послуги в Україні?

До початку війни в Україні досить успішно й активно працювали іноземні сервісні компанії, які співпрацювали як з державними, так і з приватними видобувниками. На жаль, активні бойові дії призвели до того, що абсолютна більшість іноземних компаній тимчасово призупинила свою діяльність. Тож видобувні підприємства зіткнулися з проблемою нестачі технологій і підрядників для виконання високотех-

Більше інформації про те, як жила галузь у 2022 році, читайте у звіті Асоціації, який можна завантажити на сайті за цим QR-кодом

нологічних робіт, і це змушує інвесторів докладати багато зусиль для реалізації власних проектів.

Асоціація газовидобувних компаній України покликана передусім представляти інтереси компаній-видобувників на державному рівні. Що ви вважаєте найбільшими досягненнями Асоціації за період війни?

Вище я говорив про виклики, з якими торік стикнулися газовидобувні підприємства. Упродовж року Асоціація активно працювали над вирішенням проблем, комунікуючи з Урядом, народними депутатами й Офісом Президента України для максимального полегшення діяльності компаній.

По-перше, ми максимально захищали інтереси видобувників у питанні підвищення ренти. Нагадаю, що у Верховній Раді було зареєстровано кілька законопроектів, які передбачали радикальне збільшення

Зберегли довоєнний
видобуток газу

2
млрд м³

Дмитро Пономаренко:

Навіть під час війни видобуток газу – це робота 24/7/365

Весь український бізнес, як і вся Україна, у 2022 році зіткнувся з невідомими до того викликами. Як ці виклики воєнного часу проходив виробничий блок ДТЕК Нафтогаз, ми запитали в головного інженера ПрАТ «Нафтогазвидобування» Дмитра Пономаренка.

Усі підприємства, які входять у ДТЕК Нафтогаз, звичайно долати виклики й досягти амбітних цілей, що часто здаються нереальними. Проте минулий рік не можна навіть порівнювати з мирним часом. Пане Дмитре, які основні виклики постали перед виробничим блоком після повномасштабного вторгнення 24 лютого?

За минулий рік компанія дійсно зіткнулась із цілим рядом викликів і складнощів. Передусім це самі військові дії. Вони розгорталися від наших промислів на відстані менше ніж 100 кілометрів. Це були і танкові «набіги» з північної сторони — зі сторони Гадяча, зі сторони Охтирки, і ракетні, бомбові удари. Саме вторгнення почалося з ракетних ударів, перші з яких були спрямовані, зокрема, і на миргородський аеродром. А він знаходиться зовсім поряд із нашими виробничими об'єктами — це кілометрів 40 по прямій. Через це ми повинні були зупинити роботи, пов'язані з капітальним ремонтом свердловин, зупинити роботи з буріння. Передусім ми турбувалися про безпеку працівників.

Важливим викликом став психологічний стан працівників. У перші дні й навіть місяці була ситуація повної невизначеності: люди непокоїлися про своїх близьких, вони не знали, що і як буде далі, не знали, чи залишиться робота й чи залишаться живими взагалі. Звичайно, це накладало свій відбиток і на сконцентрованість, і на виконання робочих завдань. Тут була дуже важлива роль керівників: вони не тільки мусили самі зберігати «холодний розум», ще й були в якомусь сенсі психологами для підлеглих, бо треба було людей заспокоювати, доносити до них достовірну інформацію, допомагати повернутися в ресурсний стан.

Постраждала і оперативність виконання робіт: було обмежено пересування в комендантську годину, встановлено багато блокпостів, де проводили перевірки документів. Це все впливало і на рух вахтового транспорту,

Дмитро Пономаренко, головний інженер
ПрАТ «Нафтогазвидобування»

**Це зараз
не пафосні слова:
я дуже пишаюсь, що
в Україні є такі топові
фахівці: і у нас
у компанії, і сторонні**

”

і на швидкість проведення робіт. Ти ж не накажеш свердловині, щоб вона збоїла лише в денний період доби, а бажано ще й тільки з такої до такої години. Навіть під час війни технологічні процеси, пов'язані з видобутком газу і конденсату, — це робота 24/7/365. Вона не може зупинятися.

Крім цього, ми стикнулися з проблемою відвантаження конденсату. Через ураження інфраструктури багато компаній відмовилися приймати конденсат з причини ризиків втрат майна, потужностей, небезпеки для персоналу. Були прильоти на Кременчуцький НПЗ, куди приватні компанії передавали цей конденсат на переробку. Постраждало й багато інших, навіть значно менших переробних підприємств. Спочатку ми відвантажували конденсат у свої ємності. А в міру наповнення ємнісного парку ухвалили рішення зупинити кілька свердловин із найбільшим конденсатним фактором, щоб підтримати видобуток газу. Скажу так: якби ми не змогли вирішити питання відвантаження конденсату, то під загрозою був би видобуток загалом.

Це, я вважаю, основні виклики, з якими стикнулися виробничіники уже з перших годин після вторгнення ворога.

Приблизно за місяць вдалося повернутися до буріння. Ми це зробили першими в українській газовидобувній галузі. Упевнений, для цього слід було не просто ухвалити рішення про відновлення операцій, а виконати багато роботи, про яку багато хто навіть не здогадується.

Звичайно. Одного рішення було недостатньо. Ми пройшли чималий шлях, щоб бурові знову запрацювали.

Власне, передусім нам довелося вирішити питання підрядника. На той час один із наших основних контрагентів, який виконував для нас роботи, мав зв'язок із Білоруссю. Оскільки Білорусь підтримала агресію і вторгнення в Україну, будь-яка співпраця з підрядною компанією була відразу розірвана. Ідеється про «Сервіс Ойл» — компанію, що має білоруські корені. Тому тут питання полягало не лише в тому, щоб відновити припинені роботи, а і в тому, щоб оперативно знайти заміну.

Ми жодним чином не хотіли поповнювати бюджет країни, пов'язаної з агресором. Тож ми шукали варіанти, щоб без їхньої участі, без компанії «Сервіс Ойл», поновити всі роботи. І ми знайшли такий варіант — формування незалежних бригад. Він дозволив нам власними силами, перебравши на себе сервісні послуги, перебравши всі ключові процеси, пов'язані з бурінням, запустити обладнання, відновити й завершити роботу. Було докладено колосальних зусиль на рівні обласної влади, адже там треба було отримати дозвіл на проведення цих робіт. Дозвіл якого характеру? Дозвіл понятійний, що процеси не мають зупинятися, що, незважаючи на війну, треба наповнювати бюджет, треба видобувати вуглеводні. Ми пояснили,

що будемо все робити виключно власними силами, будемо формувати сервіси на базі «Нафтогазвидобування», щоб відновити й завершити всі операції.

Пане Дмитре, а як було вирішено питання світломаскування? Адже ми пам'ятаємо, що в перші місяці були жорсткі вимоги до світломаскування, а буровий верстат посеред поля не може працювати вночі в повній темряві.

Буріння відбувалося виключно за погодженням з органами виконавчої влади. Точніше, був цілий алгоритм: спочатку погодження на рівні області, потім — району, а далі — уже на рівні територіальної громади. Про всі роботи ми повідомляли, доводили до відома про всі етапи. На самих бурових вежах було організовано маскувальне освітлення з обмеженням використання джерел світла. Застосовувалися червоні ліхтарі, які не дають демаскувального ефекту. Підсвічувалися тільки основні, ключові зони, такі як містки, якщо там виконувалися роботи, роторний стіл. Решту освітлення було прибрано з бурового майданчика, щоб виконати вимоги маскування. Ми здобули настільки унікальний досвід, що про це можна писати книги чи проводити тренінги для тих компаній, які працюють в умовах бойових дій.

А давайте поговоримо про будівництво ДКС.

О, це особлива історія.

Вірю, бо будувати під час війни — то вже цілий квест. А виробничий блок не просто збудував дотискну компресорну станцію під час війни, а ще й випередив терміни будівництва на цілих пів року! Як це вдалося?

Головним питанням щодо введення об'єктів в експлуатацію була наявність і можливість постачання в Україну у військовий час компресорних агрегатів. Складність була ще і в тому, що компресорний агрегат — це, по суті, збірна історія. Частотний перетворювач, наприклад, — це зона відповідальності Siemens, збір самих вузлів — уся крупновузлова збірка — це зона

відповідальності EGS (Euro Gas Systems — прим. ред.). Це був наш пакеджер (від англ. packager — це особа чи компанія, яка здійснює фінальну збірку продукту для його подальшого використання, — ред.), який у Румунії збирав цей агрегат.

До роботи було залучено всіх: технологічний центр, департамент із видобутку, департамент із капітального будівництва. Перше. Ми пропрацювали графік постачань із двома ключовими гравцями — Siemens і EGS. Завдяки голландському офісу, завдяки нашим західним партнерам ми вийшли на ці компанії.

Безпосередньо?

Так, безпосередньо на керівництво компаній. Запевнили їх у своїй готовності до приймання цього обладнання і до реалізації такого масштабного проєкту. Реакція була передбачувана: «У вас іде війна. Ви про що говорите? Про яке будівництво?». Тут доводилося переконувати, наводити аргументи, ухвалювати нестандартні рішення. І тільки завдяки злагодженій

роботі голландського офісу, технологічного центру та і взагалі всіх департаментів без винятку нам вдалося прискорити постачання цього обладнання. На одних етапах це було прискорення термінів, на інших — просто вчасне постачання.

Квестом було і припрацювання логістичних маршрутів. Адже це непросте таке завдання. Ну, ви уявляєте, що значить навіть просто вивантажити компресорне обладнання, вага якого понад 80 т? Це один із таких блоків. Для цього треба мати вантажопідймальну техніку, вчасно замовити її, бо її ще слід доставити на об'єкт: спочатку йдуть контрвантажі... Це ціла історія, це не кран у нашему розмінні — приїхав, поставили й вивантажив.

До того ж немає ще й авіаційного сполучення...

Вірно, немає ще й авіаційного сполучення. Усі маршрути було розроблено виключно під автомобільні шляхи. Тож автомобільним транспортом обладнання було доставлено сюди, в Україну. Добре відпрацював наш відділ матеріально-технічного забезпечен-

ня — і щодо побудови безпосередньо логістичних маршрутів, і щодо проходження розмитнення. Воно відбувалося безпосередньо на майданчику. Це також дало можливість заощадити час. Крім цього, ми організували двозмінну роботу своїх підрядників на об'єкті, а на деяких етапах вони працювали навіть цілодобово — у три зміни.

Економія часу була й на перевезенні матеріалів. Для цього ми створили склад ТМЦ безпосередньо на об'єкті. Тобто відділ МТЗ забезпечив складування, облік і відпуск матеріалів прямо на майданчику, на Мачухах.

Окрема історія стосується пусконалагоджувальних робіт. У мирний час компанія EGS і взагалі всі пакеджери, які надавали нам послуги з пусконалагоджувальних робіт, шеф-монтажу, пропонували своїх інженерів. Тепер же через війну, через обмеження в пересуванні та і взагалі через небезпеку для персоналу іноземні партнери нам відмовили. Вони просто не пускали сюди свій персонал.

Власне, це мало бути наступне запитання: чи ризикнули іноземці приїздити для пусконаладки?

Ні, іноземці не ризикнули. Нам довелося проводити запуск об'єктів онлайн, у режимі конференції. Ми розгорнули станції Starlink на Мачухах, прямо на виробництві, забезпечили хороший інтернет-трафік, стабільний зв'язок. І всі консультації проводили через онлайн-конференцію. Це перше. Друге. Це зараз не пафосні слова: я дуже пишаюсь, що в Україні є такі топові фахівці: і у нас у компанії, і сторонні. Щоб вони змогли надавати нам послуги, компанія EGS підписала з ними контракти як із інженерами з пусконалагоджувальних робіт. Вони, скажімо так, змогли атестуватися в EGS.

Тобто фактично наші українські фахівці виконували пусконаладку на місці як працівники зарубіжних компаній?

Тільки наші українські працівники й виконували. Це наші працівники, які працюють у нас на об'єктах, це наш інженерно-технічний склад, це працівники підрядних компаній, які для нас виконували роботи. Це, наприклад, наш партнер — компанія «Армко» (ТОВ «Армко-Інжинірінг» — ред.). У них є свій договір з EGS, і там достатньо досвідчений персонал, що володіє відповідною експертизою. Це і «Нафтогазхімсервіс», у якого є персонал із високою кваліфікацією у сфері автоматизації об'єктів. Завдяки такому об'єднанню зусиль нам вдалося все організувати навіть без присутності інженерів-іноземців.

I фінальне запитання вже про сьогодення. У ДТЕК Нафтогаз ніколи не було сервісного підрозділу. Залучати сервіси ззовні було своєрідною філософією компанії. Однак наприкінці минулого року компанія ухвалила рішення йти іншим шляхом і використати арештоване обладнання компанії «Сервіс Ойл», про яку ми говорили, як основу для створення власного сервісного підрозділу. Це зміна підходів? Зміна стратегії? Чи щось інше?

Ця історія здається простою. Але тільки на перший погляд. Узагалі сервіс, який пов'язаний із бурінням, з наданням послуг з інтенсифікації свердловин, послуг колтюбінгових установок, геофізичних досліджень, — це серйозний об'єм робіт. І в мирний час так би й було, ніхто б у ДТЕК ніколи не подумав: «А давайте створимо собі окремий підрозділ, окрему сервісну компанію, яка б могла задовольняти внутрішні потреби й виходити на зовнішній ринок». Але ми живемо у військовий час, і брак сервісів якраз спонукає нас ухвалювати такі рішення. Швидкі, оперативні рішення для того, щоб не сповільнювати нашу програму розвитку. Тому ця історія і це рішення про створення сервісної компанії на базі ДТЕК саме на часі — брак сервісів через війну накладає свій відбиток.

Тобто йдеться не про зміну стратегії, а про гнучкість компанії?

Саме так. Йдеться про гнучкість, про вміння швидко адаптуватись і долати виклики. Ідеться про лідерство в нафтогазовій галузі.

Як змінилася охорона праці у воєнний час

У надважких умовах війни тисячі підприємств, незважаючи на безпекові ризики, продовжують працювати. Їхня робота є основою економічної стабільності України й важлива як ніколи. Сьогодення поставило підприємства перед новими викликами та ризиками, з якими вони ніколи не стикалася до цього. Про додаткові заходи безпеки в ДТЕК Нафтогаз, подолання нових викликів у сфері охорони праці й підтримку співробітників на фронті розповідає Артем Мехед'ко, менеджер з охорони праці та промислової безпеки.

На момент нашого інтерв'ю вже понад рік триває війна в Україні. Чи пам'ятаєте той страшний ранок? Що ви тоді відчували?

Ранок 24 лютого 2022 року став для більшості українців початком найбільших потрясінь у їхньому житті. Ці перші секунди назавжди в пам'яті. Це палюча ненависть і шок. Тоді прийшло усвідомлення, що сталося все те, про що говорили західні експерти протягом довгих місяців.

Спочатку я, як і більшість людей, знаходився в стані невизначеності й нерозуміння подальших дій. Зрозуміло, що в першу чергу хвилювався за свою сім'ю. Проте з першого дня повномасштабної війни я іздив на роботу, адже був у складі критичного персоналу, який забезпечував функціонування бізнесу в нових умовах.

Що ви можете розповісти про свою роботу в нових реаліях?

Робота під час війни — це був незвіданий і сміливий досвід для нас. У нових реаліях ми змушені адаптуватися до обставин і трансформувати робочий процес. Окрім звичних завдань, тепер у фокусі завжди безпека. І ми з командою робили й продовжуємо робити все можливе для безпечної роботи працівників під час виконання трудових обов'язків.

Які саме зміни відбулися в організації охорони праці та промислової безпеки ДТЕК НАФТОГАЗ в умовах воєнного стану?

По-перше, ми розробили й ввели в дію ряд регламентуючих документів (які постійно доповнюються в разі потреби). Це алгоритм дій за виникнення надзвичайних ситуацій, порядок дій під час отримання сигналів «Повітряна тривога! Прошу всіх евакууватися!» або «Хімічна небезпека!», а також інструкції про порядок дій у випадку прямого ракетного удару по виробничих об'єктах.

Артем Мехед'ко, менеджер з охорони праці та промислової безпеки

Робота під час війни — це був незвіданий і сміливий досвід для нас

”

По-друге, провели роботу із захисту працівників та обладнання. Побудували укриття для захисту персоналу за можливих бойових дій, облаштували підземне паркування Полтавського офісу під укриття для співробітників і додатково захистили наші об'єкти критичної інфраструктури.

Працівників на виробничих підрозділах забезпечили захисними касками та бронежилетами, а також закупили чергові комплекти для співробітників, яким потрібно їхати у відрядження.

Крім цього, зробили запас продуктів довготривалого зберігання, води, медикаментів, облаштували медичні пункти на виробничих об'єктах, а працівників забезпечили індивідуальними фільтраційними протигазами для захисту від бойових отруйних речовин.

Розкажіть докладніше про навчання персоналу у умовах воєнного стану

На щоденний основі проводяться евакуаційні тренування персоналу під час отримання сигналу «Повітряна тривога! Прошу всіх евакуюватися!».

Щоб дати співробітникам знання про те, як діяти в надзвичайних ситуаціях, на підприємстві проводяться навчання з надання домедичної допомоги у воєнний час. Хочеться вірити, що ці знання ніколи не доведеться застосовувати, проте наш обов'язок — бути максимально обізнаними й підготовленими в разі виникнення будь-якої кризової ситуації.

Чи розробляла компанія заходи на випадок інших видів небезпеки? Якщо так, то які саме?

Так. У вищезгаданому Алгоритмі викладено дії співробітників, зокрема за радіаційної небезпеки.

Також для своєчасного оповіщення співробітників за відсутності електроенергії придбано радіоприймачі з резервними джерелами живлення.

Для можливості виконання заходів із зупинки об'єктів (у разі потреби) та евакуації співробітників у безпечну зону придбано костюми, рукавички й баходи від радіаційного захисту та засоби захисту органів дихання.

Для захисту організму працівників від можливого опромінення є медичний препарат калію йодид.

Як нам відомо, ви займалися комунікацією зі співробітниками, які вступили до лав ЗСУ. Можете розповісти про це докладніше?

Займався і займається. Мінімум один раз на тиждень зв'язуюсь із колегами-захисниками стосовно їхнього стану, місця перебування, можливої необхідної допомоги. За нагоди обов'язково зустрічаюсь. Разом із колегами ми організуємо роботу із забезпеченням наших воїнів необхідною амуніцією, засобами зв'язку, елементами живлення, проведення технічного обслуговування авто тощо.

Також компанія ДТЕК Нафтогаз проводила акцію зі збору дитячих малюнків «Малюємо підтримку». Кожен дитячий малюнок компанія підкріпила грошима, на які було придбано зимове спорядження для наших колег-воїнів. А малюнки поїхали до захисників для моральної підтримки.

На жаль, не обійшлося без втрат. Улітку 2022 року, захищаючи Україну, загинув працівник підприємства Сергій Окара. Ми підтримуємо зв'язок із його родиною та допомагаємо в разі потреби.

(Уже після запису інтерв'ю підприємство отримало інформацію, що один із працівників, які несуть службу в лавах ЗСУ та беруть безпосередню участі у бойових діях, вважається безвісти зниклим. — Ред.)

Чи планується вжиття додаткових заходів для безпеки працівників під час роботи в умовах війни?

Зараз проаналізовано більшість небезпек і сформовано необхідні заходи. Але компанія постійно проводить моніторинг нових ризиків, які виникають у разі ескалації, щоб урахувати їх у подальшій роботі.

Чи хотіли б ви, можливо, звернутися до наших читачів чи щось побажати їм?

Так. Колеги, не втрачайте пильності й не нехтуйте повітряними тривогами!

Я щиро дякую нашим захисникам, а нам усім бажаю якнайшвидшої Перемоги й Миру!

Продати неможливо зберігати

Початок повномасштабного вторгнення став для всіх українців великим потрясінням. У перший місяць війни ніхто не розумів, як діяти, що робити, як організувати роботу... Але в центральній інженерно-технологічній службі ДТЕК Нафтогаз не було багато часу на роздуми, бо перед ними стояло вкрай складне для того періоду завдання — реалізація газового конденсату, надлишок якого міг привести до повної зупинки виробництва. Про те, як компанії вдалося подолати цей виклик, ми поговорили з інженером з комерційного обліку газу Сергієм Іващенком.

У перші тижні війни компанія ДТЕК Нафтогаз зіткнулася з великою складністю реалізації газового конденсату. Чому саме виникла ця ситуація?

С. І.: Головна причина — це розгубленість людей і нерозуміння подальших дій ворога. Ніхто не знав, як будуть розгорталися події. Тож майже всі контрагенти, яким ми постачаємо газовий конденсат, у перші дні війни відмовилися від заявлених раніше обсягів.

По-перше, виникло питання з логістикою. Водії підрядних організацій не хотіли займатися перевезенням газового конденсату через великі ризики. Певна річ, кожен насамперед думав про своє життя, тож тут не можна нікого звинувачувати. Доходило до того, що начальник ЦТС Олександр Фесак був готовий самостійно сісти за кермо бензовоза та відвантажити газовий конденсат. Але орендувати спеціалізований автомобіль у той період було практично неможливо, бо диктувалися умови, на які жодна прозора компанія не змогла б піти.

По-друге, на початку війни росія системно атакувала нафтобази й нафтопереробні заводи України, явно намагаючись залишити країну без пального. Через це наші покупці боялися приймати машини з газовим конденсатом на свої об'єкти виготовлення та зберігання пального.

Резюмуючи ці два пункти, можна сказати, що газовий конденсат у той період був потрібний, адже з нього виготовляли пальне, проте відвантажувати й приймати його в себе на об'єктах ніхто з наших клієнтів не хотів через великі ризики. Вийшло замкнute коло. Але нам усе ж вдалося знайти рішення...

Тож який знайшли вихід?

С. І.: У перший день повномасштабного вторгнення було ухвалено рішення зупинити 4 свердловини з великим конденсатним фактором. Це були превентивні заходи для уникнення переповнення наших резервуарів. Якби це сталося — довелось б повністю зупинити видобування газу.

Поки тривало призупинення роботи свердловин, ми активно займалися пошуком автотранспорту. Спільними зусиллями було знайдено компанію, яка надала декілька одиниць техніки для відвантаження конденсату тільки після того, як запропонували особливі умови перевезення: відшкодування збитків у разі втрати автобойлера й наш супровід на нафтобази.

Коли машини було знайдено, постало друге запитання: «Куди їм їхати?». Як я казав раніше, у перші дні війни всі контрагенти відмовилися від купівлі газового конденсату, тож ми знайшли нафтобазу, куди візвозили його на відповідальне зберігання.

Було зроблено сотні дзвінків, були й безсонні ночі, була комунікація з колегами 24/7, але завдяки злагодженні роботи й професіоналізму команди нам вдалося достатньо швидко налагодити процес із відвантаженням газового конденсату. Уже 7 березня призупинені свердловини поновили свою роботу.

Коли компанія змогла відновити продаж конденсату?

С. І.: Починаючи із середини березня 2022 року продаж потроху відновився. Поки ми продовжували візвозити конденсат на відповідальне зберігання, паралельно почали поверматися наші клієнти. На той час люди вже зрозуміли, що війна сьогодні й завтра не закінчиться, тож потрібно було відновлювати роботу задля забезпечення економічної стабільності нашої держави.

Як згадував наш співрозмовник, якби не вдалося вчасно налагодити вивезення конденсату й повернутися до його реалізації, існував би ризик зупинки видобутку. Які це могло б мати наслідки для компанії та її операційної діяльності, ми запитали в начальника центральної інженерно-технологічної служби Олександра Фесака.

Що могло відбутися, якби питання з відвантаженням газового конденсату не було вирішено вчасно?

О. Ф.: Ми розуміли, що в разі неможливості відвантаження газового конденсату видобуток газу може повністю зупинитися. Це могло б статися за максимального заповнення ємнісного парку для зберігання газового конденсату. Наявного об'єму парку вистачає на дві-три доби роботи наших об'єктів.

Головним завданням для нас було зробити все, щоб продовжити видобуток газу! Ми шукали тоді різні, часто зовсім нестандартні рішення.

Як така зупинка свердловин впливає на їх подальшу роботу? Чи був ризик, що ми могли б узагалі втратити деякі свердловини?

О. Ф.: Кожна зупинка свердловини на період від трьох годин знижує видобувні характеристики на 10% і навіть більше. Усе залежить від характеристик кожної окремо взятої свердловини. Ті свердловини, які ми були змушені зупинити на десять днів, втратили дебіт газу від 10 до 13%, який із часом так і не відновився. Якщо говорити про ризик повної втрати свердловини від її закриття — упевнений, що це неможливо, а от зниження видобувних характеристик до 20% від дебіту свердловини з великою імовірністю могло б відбутися. Тож якби ми не знайшли рішення і змущені були зупинити всі свердловини, з яких отримуємо конденсат, наслідки для компанії були б трагічні.

Це були дуже складні й напружені тижні роботи, коли доводилося працювати в режимі 24/7, шукати нестандартні рішення, брати на себе відповідальність і робити рішучі кроки. Усе це дуже виснажує. Тож ми поцікавилися в обох наших співрозмовників про те, як їм вдавалося зберігати свій ресурсний стан і де вони брали сили в той час.

C. I.: Власне мені дуже допомагав триматися наш колектив. Звичайно, було складно емоційно, але ми завжди були на зв'язку з командою, разом обговорювали проблеми, шукали шляхи їх вирішення та підтримували одне одного. Могли десь і пожартувати, і посміятися. Український гумор — то взагалі наша сила. Вважаю, що він підіймає бойовий дух усім українцям і підтримує нас у цей непростий час.

О. Ф.: Сказати відверто, я за весь період російської агресії жодного разу не замислювався над цими питаннями. Мене більше турбують думки, як складно нашим захисникам на передовій, і я розумію, в яких важких умовах вони перебувають.

Звичайно, як у всіх людей, було відчуття невизначеності, нерозуміння, що буде завтра та яким чином будуть розвиватися події. На початку війни як переді мною, так і перед колегами стояли питання: як зберегти життя сім'ї, працівникам на об'єктах, що необхідно зробити, щоб утримати видобуток газу, і багато іншого. Тому звертати увагу на втому чи виснаженість не було часу. Залишалось лише вірити в наші ЗСУ, робити те, що вмієш краще за все, і рухатися вперед.

ДОВІДКА

Газовий конденсат —

суміш рідких вуглеводнів, що виділяється з природних газів під час експлуатації газоконденсатних покладів у результаті зниження температури й пластового тиску. Газовий конденсат використовується як паливо, а також для переробки в прямогінний бензин, дизельне й пічне паливо.

Артем Дригоза, головний інженер ТОВ «НАФТОГАЗГЕОРОЗВІДКА»

Артем Дригоза: Роби добре справи – і тобі повернеться вдвічі більше!

Професійний та особистісний розвиток працівників завжди були серед пріоритетів ДТЕК Нафтогаз. Можливо, саме через це ключові позиції у компанії найчастіше закривають внутрішнім резервом. Адже кар'єрне зростання — це не пусті слова у компанії. Один із таких «внутрішніх» керівників — Артем Дригоза. Він починав із машиніста технологічних компресорів, а зараз обіймає посаду головного інженера ТОВ «НАФТОГАЗГЕОРОЗВІДКА» — одного з активів бізнесу. У рубриці «Ми як є» Артем розповів про своє професійне становлення і поділився фактами із життя.

КОРОТКЕ ДОСЬЄ

Вік: 35 років

Родина: дружина,
2 дітей

Улюблена музика:
гра доњьки
на фортепіано

Улюблений фільм:
«Нокдаун»

Улюблена книга:
Уїнston Черчилль
«Ніколи не здаватися»

де було залучено багато людей та техніки. Я працював на робітничій спеціальності, але мене завжди дуже цікавив інженерний напрям. Пам'ятаю, як ходив за хлопцями, які займалися пусконалагоджувальними роботами, і постійно розпитував: «А як ви це робите? А що тут потрібно? А які тут алгоритми?». Одним словом, ініціативність проявляв максимальнно. 😊

Пройшло три місяці і я дізnavся, що у компанії відкрита вакансія технолога. Довго не вагаючись, вирішив спробувати свої сили. Так після вдалого проходження екзамену та позитивних відгуків комісії мене призначили на посаду технолога Олефірівської ділянки з видобутку газу і газового конденсату. А далі став майстром, потім заступником начальника цеху і наразі працюю головним інженером «НАФТОГАЗГЕОРОЗВІДКИ».

До того Ви вже працювали в інших компаніях — у державному «Укргазвидобуванні» та приватному «Пласті». Чи помітили якісь відмінності, коли прийшли у нафтогазовий бізнес ДТЕК?

Першочергово я завжди звертаю увагу на умови та безпеку праці. Тому що всі ми розуміємо, що нафтогазова галузь — це не розважальний заклад, тут є багато небезпек і ризиків. Коли потрапив у ДТЕК Нафтогаз, то побачив зовсім інший рівень. Це і передове обладнання, яке відповідає всім законодавчим вимогам, і новітні технології, яких немає в жодній іншій компанії України, і, звичайно, відповідальний підхід і професіоналізм на всіх етапах роботи.

Другий важливий момент для мене — це команда. Команда, яка кожен рік показує неймовірні результати. Наприклад, ті проєкти, які в інших компаніях реалізовуються протягом п'яти років, у ДТЕК Нафтогаз впроваджуються за рік-півтора. Впевнений, що успіх ДТЕК Нафтогаз у людях, які тут працюють, у команді, яка є прикладом для всієї газовидобувної галузі України. Тут зібралися кращі фахівці галузі, кращі професіонали своїх напрямів. І я радий працювати з ними пліч-о-пліч.

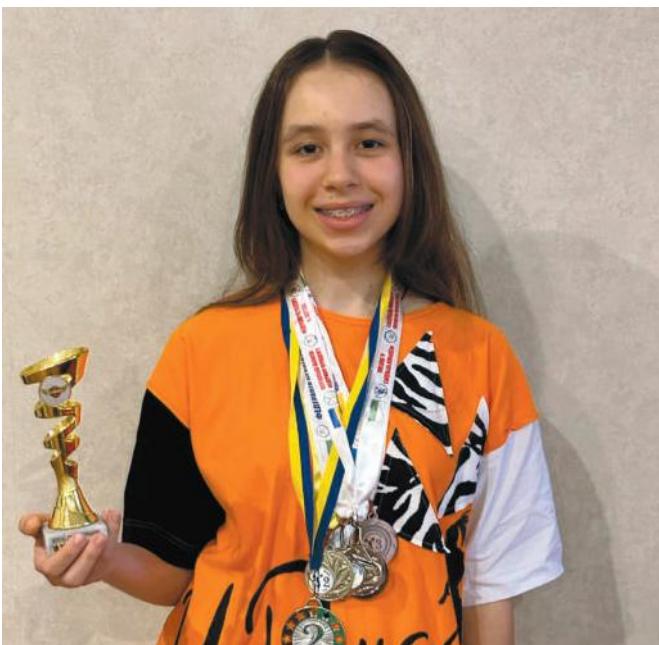
Артеме, Ви доєдналися до команди ДТЕК Нафтогаз на початку 2014 року й потрапили одразу чи не найголовніше будівництво — саме тоді компанія почала будувати Олефірівську УППГ. Можете згадати, як це було? Як починався ваш кар'єрний шлях?

Пам'ятаю так, ніби вчора прийшов працювати машиністом технологічних компресорів у ДТЕК Нафтогаз. А дійсно, вже минуло цілих 9 років із того моменту... Довгий час я мріяв про можливість працювати саме у цій компанії, тож коли дізnavся про набір людей на нову ділянку — одразу відгукнувся! Пройшов співбесіду, в кінці якої почув улюблenu для всіх фразу «Ми вам перетелефонуємо», і пішов чекати. Як бачите, мені все ж таки перетелефонували. 😊 Так розпочалася моя історія у компанії ДТЕК Нафтогаз.

Після працевлаштування потрапив на будівництво Олефірівської УППГ. Це був дійсно масштабний проект,

Сьогодні Ви вже досвідчений працівник і маєте відповідальну роль на новому активі компанії. Це дуже непросто. Тож де Ви черпаєте мотивацію? Що можете порадити колегам, які нещодавно у компанії: як не вигорати та залишатися енергійним і мотивованим?

Без мотивації, дійсно, підтримувати себе в тонусі тяжко. А без цього ніякої мети не досягнеш. Для мене найкраща мотивація — це розуміння «навіщо». Якщо ти поставив собі мету і не знайшов відповідь на питання «навіщо», значить тобі це не потрібно насправді. Як казав колись мій батько, роботу потрібно любити, розуміти і отримувати від неї задоволення. Якщо людина працює тільки через необхідність, вона не отримуватиме ніякого морального задоволення і буде просто щось механічно виконувати «від дзвінка до дзвінка». А та людина, яка вважає роботу своїм покликанням, буде по-справжньому отримувати задоволення від самого процесу і результатів своєї діяльності. Тож особисто для мене

найкращою мотивацією є чітке усвідомлення «навіщо і заради чого» я роблю свою роботу.

Ми знаємо, що Артем Дригоза — це людина, яка на «ти» зі спортом. Ваші колеги розповідали, що іноді в обідню перерву замість перекуру Ви частенько перевезувалися у кросівки і пробігали коло-друге навколо «Олефірівки». Тож що означає спорт у Вашому житті?

Біг з'явився у моєму житті ще зі шкільних часів. У дитинстві я займався легкою атлетикою, навіть виконав дистанцію 1000 м на II-ий юнацький розряд. 😊 Окрім цього, бігав кожного ранку перед уроками, і це, скажу вам, загартувало неабиякий характер, витривалість і дисципліну. У дорослому віці я не покинув своє хобі, і зараз, за можливості, пробігаю від 5 до 8 км. Дійсно, коли працював на Олефірівській УППГ, то залюбки виходив на пробіжку в обідню перерву. На «Олефірівці» така гарна природа навколо, що бігати було суцільним задоволенням. А взагалі для мене спорт, зокрема біг — це про психологічне відновлення, перезавантаження, час на роздуми та підтримку свого фізичного здоров'я.

Ми знаємо, що у Вас дві доньки. Чи привчаєте до спорту їх?

Моїй старшій доньці зараз 12 років. Вона має купу занять і захоплень. Окрім англійської та гри на фортепіано, Поліна займається чирлдингом — це сучасний спортивний напрям, який поєднує танці, гімнастику та акробатичні трюки. А Мілані лише 1,5 року, тож для спорту ще зарано. Проте і вона вже проявляє свій бойовий характер, енергійність і допитливість до всього... Напевно в батька. 😊

Чи вдається приділяти достатньо часу дітям, допомагати їм у їхніх захопленнях?

Стільки, скільки хотілося б, на жаль, не вдається. Тому приділяю час максимально, на скільки це можливо. Хотілося б мати кращий баланс між сім'єю та роботою,

однак, мушу визнати, що зараз це не так просто. Іноді допомагаю старшій дочці з уроками, можу звозити її на тренування, але основними питаннями займається моя дружина Юлія. Я щасливий, що маю чудову дружину, і дуже вдячний їй за підтримку та допомогу в усіх аспектах моого життя.

Артеме, чи залишається хоч якийсь час для себе? Якщо так, то яким захопленням ви цей час присвячуєте?

Після роботи я декілька разів на тиждень ходжу у спортивний зал. Фізична активність допомагає мені бути у тонусі та перезавантажитись після робочого дня. Впевнений, що здоровий спосіб життя та регулярні тренування допомагають бути ефективнішим і продуктивнішим. Тож всім раджу додавати спорт у своє життя. 😊

Чи є у Вас мрія, якою Ви готові поділитися зі своїми колегами?

У всіх нас нині одна мрія — перемога України над російським загарбником, і щоб якнайшвидше це сталося. А решта... про те вже будемо мріяти у мирний час.

I насамкінець: що ви порадите нашим читачам?

Роби добре справи: для країни, родини, для свого оточення... і тобі повернеться вдвічі більше!

Партнерство, перевірене часом

До 10-річчя співпраці ДТЕК Нафтогаз і Мачухівської громади

Бути надійним партнером місцевих громад — важливий принцип роботи ДТЕК Нафтогаз. Як соціально відповідальний бізнес компанія вже багато років сприяє сталому розвитку територій, де веде свою діяльність. У 2022 році компанія ДТЕК Нафтогаз, активно допомагаючи нашим захисникам, продовжила співпрацю і з територіальними громадами, адже їхня підтримка в цей складний час особливо важлива й необхідна.

З Мачухівською ТГ нафтогазовий бізнес ДТЕК співпрацює вже 10 років — з 2013 року, коли компанія почала виробничу діяльність на території громади. Тож ми поспілкувалися з очільником Мачухівської об'єднаної громади Валерієм Білоконем, який поділився історією з бізнесом із позиції голови сільради.

Пане Валерію, уже минуло 10 років відтоді, як ДТЕК Нафтогаз почав видобуток на території громади. Чи пам'ятаєте ви, як починалася співпраця?

Час летить дуже швидко... Здається, тільки вчора ми обговорювали перші проекти й ініціативи для нашої громади, а вже минуло 10 років. За цей час нафтогазовий бізнес ДТЕК проявив себе як дійсно надійний партнер і добрий друг. Компанія реалізувала низку важливих проектів у сфері охорони здоров'я, освіти, інфраструктури та енергоефективності, які допомогли суттєво покращити рівень життя людей нашої громади.

Я добре пам'ятаю, як ДТЕК вперше з'явився в нас. Раніше нам доводилося самим ходити «кланятися», оббивати пороги, говорити про проблеми. А тоді одного дня приїхали люди. «Ми з ДТЕК Нафтогаз, — кажуть. — Ми купили ліцензію і тепер будемо розробляти родовище. Які у вас є проблеми, чим ми можемо допомогти чи бути корисні?». Це було вперше в моєму досвіді, щоб представники компанії самі приходили й пропонували свою допомогу. Уже тоді я зрозумів, що діло буде. Бо відповідальність — це основа будь-якого партнерства.

А яке ставлення мешканців до видобувного бізнесу? Як вони сприймають ДТЕК Нафтогаз зараз і чи завжди ставлення було таким?

Ви знаєте, ставилися по-різному. Ставлення людей до видобування газу поблизу їх грядок, у принципі, завжди насторожене. Тож і до ДТЕКу вони поставилися з недовірою. Різні історії були. Але компанія показала й довела, що відповідальний видобуток — це лише на користь громади: тут тобі і рента, і соціальна підтримка. А нові технології сьогодні дозволяють звести всі екологічні та виробничі ризики практично до нуля. Тому зараз люди ставляться до ДТЕК Нафтогаз зовсім по-іншому. Компанії вдалося це ставлення змінити. Звичайно, і досі є в нас «активісти», які завжди проти всього. Але з ними вже працюємо й ми

Очільник Мачухівської об'єднаної громади
Валерій Білокінь

**Тільки з часом
перевіряються
надійні друзі**

BONTARCHUK

Генеральний директор ДТЕК Нафтогаз Ігор Щуров та голова Мачухівської ОТГ Валерій Білокінь на одній із весняних толок

самі: роз'яснюємо, переконуємо, показуємо переваги, можна сказати, «на пальцях». А загалом громада знає: якщо є якісь проблеми — завжди можна звернутися до компанії і вона допоможе.

Скільки проектів вдалося реалізувати за цей час?

За ці 10 років ми спільно реалізували більше ніж 40 соціально важливих проектів. Суму до копійки з пам'яті не скажу, але їхня загальна вартість — понад 35 млн. гривень. Це і ремонт доріг, і закупівлі різноманітної комунальної техніки та медичного обладнання, і капітальний ремонт покрівлі дошкільного закладу, і багато чого іншого. Усе це вдалося зробити за підтримки ДТЕК Нафтогаз.

Який проект особисто вам запам'ятався най-більше?

Проектів було багато, і всі вони дуже різні, тож складно виділити якийсь один. Але є ініціатива, яка особисто мені дуже запам'яталася. У 2021 році було створено додаток віртуальної реальності, завдяки якому можна по-новому подивитися на історію Мачухівської громади. Коли до нас приїжджають різні делегації і ми робимо презентацію Мачухівської ОТГ за допомогою окулярів віртуальної реальності, такі прогресивні технології справляють на всіх велике враження. Аналогічних проектів раніше не існувало серед громад не лише в області, а й в Україні. І ми пишаємося цим 😊

Наскільки місцеві жителі залучаються до співпраці? Чи вони зайняли позицію просто спостерігачів?

У жодному разі. По-перше, ми багато разів проводили спільні толоки, на яких і представники компанії, і місцеві разом займалися упорядкуванням території громади. По-друге, через місцевих депутатів усі проекти в рамках соціального партнерства доносяться до населення.

Крім цього, кілька років поспіль до повномасштабного вторгнення реалізувалася чудова ініці-

Презентація додатку віртуальної реальності

Для Мачухівської громади придбали самоскид та індивідуальні сміттєві баки

атива — конкурс грантів «Громада своїми руками». Метою конкурсу була активізація місцевих жителів для поліпшення соціальної інфраструктури. Кожен із наших мешканців мав можливість створити ініціативну групу й подати заявку на реалізацію проекту для

Передача засобів супутникового зв'язку Starlink

благоустрою громади. Після цього конкурсна комісія визначала переможців, яким надавалося фінансування. За часі існування конкурсу ДТЕК Нафтогаз підтримав 17 проектів та ініціатив від мешканців Мачухівської ОТГ. От за цим мешканці трохи сумують, але ми віримо, що після перемоги України відновиться і ця програма.

А яким був минулий воєнний рік?

Передусім ми дуже раді, що компанія ДТЕК Нафтогаз не припинила співпрацю навіть у цей період. Ми всі прекрасно розуміємо, який рік ми прожили й у яких обставинах продовжуємо жити. Ми прекрасно розуміємо, що зараз уся підтримка — і держави, і бізнесу, і всіх українців — спрямована на Збройні Сили. Тому те, що компанія, активно допомагаючи військовим, знайшла можливість підтримати їх громади, для нас багато значить.

У воєнному 2022 році компанія ДТЕК здійснила дві важливі ініціативи для місцевих жителів Мачухівської громади.

Першою з них стала закупівля спеціалізованого транспорту для комунального підприємства, який допоміг покращити рівень комунальних послуг для мешканців Мачухівської ОТГ.

А друга ініціатива — закупівля 6 засобів супутникового зв'язку Starlink, завдяки яким місцеві жителі матимуть доступ до швидкісного й надійного Інтернету в громадських місцях навіть у разі надзвичайних ситуацій. Я не знаю, які ще сільські громади можуть похвастати таким 😊

Зараз ми підписуємо Меморандум про співпрацю на 2023 рік*. Тож вдячний ДТЕК Нафтогаз, що ви не залишаєте нас без підтримки в такі складні часи.

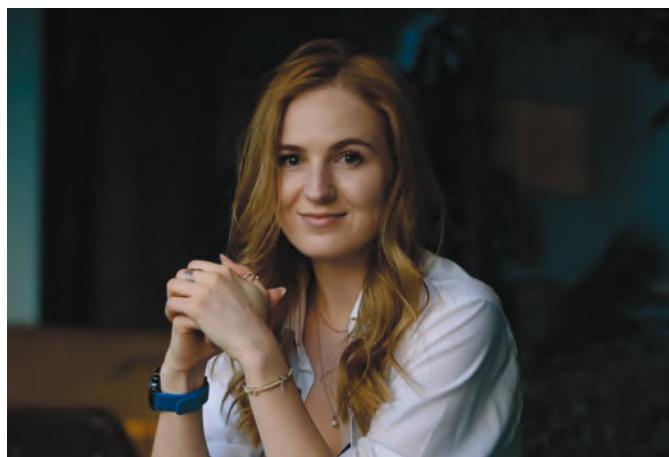
Які плани на майбутнє?

Для Мачухівської громади, як і для всієї країни, повномасштабна війна принесла багато горя і болю... Але ми не опустили руки, згуртувалися та продовжуємо робити все можливе для наближення нашої перемоги. Незважаючи на всі обставини, ми продовжуємо жити, розвиватися та будувати світле майбутнє. Тож найперше в планах — перемога України, а далі — розбудова й розвиток. Упевнений, що в цьому нас підтримають і допоможуть партнери з ДТЕК Нафтогаз.

* На момент виходу інтерв'ю Меморандум про соціальне партнерство з Мачухівською ТГ уже підписаний, а також визначені проекти, які будуть реалізовані в цьому році.

Історії підтримки

Від початку повномасштабного вторгнення співробітники ДТЕК Нафтогаз діляться своєю енергією підтримки: активно долучаються до волонтерства, виступають донорами крові, підтримують благодійні ініціативи в компанії та самовіддано працюють задля забезпечення роботи енергетичної системи країни. Ділимося «Історіями підтримки» від наших колег, в яких читається мужність і незламність українського народу.

Оксана Андрушко

головний фахівець відділу
з управління персоналом:
про допомогу з-за кордону

Коли бої наблизилися до околиць міста, а в окремих районах Києва тероборона боролася з ворожими ДРГ, я ухвалила важке рішення — виїхати за кордон. Якщо хтось думає, що українцям, які виїхали, було просто, то це не так. Навіть саме рішення покинути все, що ти знаєш і так любиш із дитинства,— це надзвичайно важко. Але я розуміла, що мало чим зможу допомогти, залишаючись у домашніх умовах.

Після того як перший шок минув, ми почали думати, чим можемо бути корисні передусім своїм родичам і друзям. Один із моїх знайомих був у війську й повідомив, що

ситуація з оснащенням бійців не найкраща. Найбільше бракувало якісних бронежилетів. Ми з подругою занурiliся в Інтернет і в одному з німецьких інтернет-магазинів знайшли бронежилети потрібної якості. Далі був збір коштів: через друзів, через знайомих, через соцмережі. Коли ми вже мали гроші й викупили бронежилети, постало питання, як їх забрати. Адже ми в Польщі, а вони — у Німеччині. На щастя, знову ж серед знайомих ми знайшли волонтерів у Німеччині, які змогли забрати ці «броніки» й передати прямо в руки на передовій.

І за кордоном, і вже після повернення до Києва, коли ворога відігнали від столиці, я активно долучалася до волонтерських закликів і зборів коштів. Де б ми не були, ми не можемо залишатися остоною того, що відбувається вдома. Підтримка дуже важлива. Підтримка — це про людяність!

Олександр Мілька

механік
Олефірівської
дільниці:
**про ремонт
військової техніки**

Я допомагав скрізь, де міг бути корисним: протитанкові «їжаки», колючки проти колісної техніки, блокпости.

Довелося застосувати й свої вміння механіка. Тоді старалися мобілізувати максимум військової техніки. У хід ішла навіть та, яка роками стояла під парканом. Я неодноразово впродовж першого місяця їздив допомагати її лагодити: десь шини потрухли, десь уся проводка окислилася, десь із карбюраторами біда — різне було. Але намагалися «оживити» все, що можливо.

Якби люди з перших днів не згуртувалися, не підтримували одне одного, не підтримували армію, невідомо, що було б. Тож підтримка надважлива.

Олександр Кравченко

слюсар із ремонту технологічних установок:
стояв на блокпосту й варив «їжаки» замість обіду

Ми від перших днів почали будувати укріплення й блокпости: носили мішки з піском, встановлювали блоки, зносили старі шини. Самостійно влаштували чергування: стояли по чотири чоловіки, перевіряли автомобілі.

Від першого дня допомагає кожен, як і чим може. Ми з хлопцями варили протитанкові «їжаки», робили колючки проти колісної техніки, виготовляли скоби для скріплення балок у бліндажах. Коли з'являлася хвилина на роботі, то часто замість обіду бралися за роботу для оборонного укріплення в громаді.

Кажуть, один у полі — не воїн, але якщо кожен докладе зусиль, то спільно в нас усе вийде. Усе буде добре!

Олександр Рибалка

начальник відділу із супроводження проектів будівництва свердловин: **про квартиру, що перетворилася на транзитний маршрут**

Майже від самого початку війни наша оселя стала практично транзитним маршрутом: спочатку у нас жила одна сім'я із Сум, потім інша — з Харкова. Особисто ми не знали ні одних, ні інших. Але, знаєте, як воно буває: знайомі через знайомих, через знайомих... Отак вони й потрапили в наше житло.

Але не тільки переселенці з інших регіонів пройшли через наше житло. Серед мешканців квартири були й полтавці: молода родина, якій власник непомірно підняв орендну плату. Із цими людьми ми спілкуємося й досі — наші діти здружилися за час, поки вони жили в нас.

Як би там не було, я не вважаю це якимось приводом для гордості чи хизування. Допомога має бути нормою в суспільстві. Сьогодні кожен продовжує підтримувати так, як може: одягом, грошима, навіть канцтоварами... Підтримка дуже важлива. Вона може навіть гори зрушити. Тому я впевнений — разом у нас усе вийде!

Валерій Семенець

старший інженер із КВПІА Семиренківської дільниці: **про ремонти техніки й товариша з Харкова, який став частиною родини ДТЕК Нафтогаз**

ламалися інструменти, тож їх треба було оперативно приводити до ладу. Як кіпівець я трохи розбираюся в електротехніці:) тож мені зносили багато інструментів, а я повертаю їх «до життя». Навіть не пам'ятаю, скільки їх довелося перебрати...

Довелось мені й не раз побувати у воєнному Харкові. Мої друзі, хто зміг виїхати, не раз просили звозити їх, аби зібрали хоч якісь речі, бо тікали часто з тим, що можна було нашвидкуруч ухопити із собою. Возив, допомагав. Один із друзів деякий час жив у мене, потім я йому допоміг із окремим житлом. Допоміг і з роботою — у нас тоді якраз з'явилася вакансія. Тож тепер у нас на одного дтєківця більше.

Зараз допомогу й підтримку спрямовано в інше русло. Багато моїх друзів у ЗСУ, є й колеги. Ми збираємо гроші, купуємо необхідне, передаємо їм. Не можна зупинятися та опускати руки — підтримка дуже необхідна нашим оборонцям. Спільно ми все зможемо, спільно ми непереможні!

Підготовка до можливих боїв почалася в Опішні (селіщі, де я проживаю) чи не від самого ранку 24 лютого. Я також активно долучився: і змішував та розвозив коктейлі Молотова, і будував блокпости, і варив «їжаки» й «буржуйки». Поки велися роботи, дуже часто

Ігор Зелиб

змінний інженер-технолог цеху з видобутку газу й газового конденсату:
про будівництво блокпостів

«З перших годин після вторгнення росії в усіх містах, селах і громадах закипіла робота зі спорудження укріплень: ніхто не знав, як розгортається бойові дії, як саме буде атакувати ворог. На будівництві укріплень і блокпостів працювало дуже багато людей. Я тоді зібрав усіх своїх: дружину, батьків. Ми набирали й вантажили мішки з піском біля річки. Я вигріб тоді всі мішки, які були вдома, забрав і в батьків. Кажу батькові, що «як зайдуть сюди, то вже ті мішки нікому не потрібні будуть, так що діставай усе, що є».

«Деякі хлопці з підприємства воюють,— продовжує Ігор.— То зараз підтримуємо їх, допомагаємо. Та на війні не буває й без горя — один наш колега, на жаль, загинув, Царство Небесне...

Отак і підтримуємо одне одного. Без підтримки сьогодні ніяк, бо вона робить нас сильнішими».

Андрій Мирошниченко

провідний фахівець відділу із супроводження проектів будівництва свердловин:
про бандерівські смузі, «кікімори» й «буханку»

запропонував свою допомогу з постачання «інгредієнтів». Загалом за якихось 5–7 днів було розлито й передано на блокпости міста та області близько 3 тонн коктейлів.

Потім мені запропонували безкоштовно зібрати автомобіль — УАЗ-«буханку», він був не на ходу й потребував ремонту. Поки хлопці очікували запчастини, сірому й невиразному УАЗу ми з друзями додали трохи барв.

Згодом я займався плетінням маскувальних сіток і «кікімор» для захисників, збирав і розвивав речі для переселенців, вантажив гуманітарну допомогу, займався закупівлею дефіцитних товарів. Роботи було багато, працювали без вихідних. Ми не здалися і не опустили рук, нас об'єднала підтримка й спільна мета — вільна та незалежна Україна.

Юрій Береза

начальник відділу з комунікацій:
про війну на інформаційному фронті

в тих звірствах, які творилися в Ірпені, Бучі, інших містах під Києвом, під Харковом, Сумами.

Спочатку я просто ділився коротким змістом тих аудіозаписів зі своїми закордонними друзями, аби вони могли поширувати цю інфу в соціальних мережах. Трохи згодом на «ФБ» натрапив на пост однієї журналістки із запитанням, хто може допомогти з перекладом запису, щоб вони могли поширити його на закордонну аудиторію. Отак із березня майже 2 місяці у вільний час я перекладав перехоплення СБУ й розвідки на англійську та німецьку, щоб світ теж зінав, які нелюдські речі чинить ворог в Україні.

Підтримка Україні зараз дуже необхідна як на рівні кожного громадянина, так і на рівні світової спільноти. Згуртованість і взаємодопомога — це те, що приведе Україну до перемоги, а від цього виграє й цілий світ.

Артем Садовніков

начальник відділу
з геології: **про вагони**
гуманітарки й
донорство

«Коли я дізнався, що один зі знайомих допомагає розвантажувати гуманітарку, яка почала прибувати в місто для

переселенців, я відразу запропонував свою допомогу. Роботи було багато: працювали години по 4 після роботи, розвантажували вагони й фури. Там була і гуманітарка, і трохи касок із «броніками», — розповідає Артем.

«У решті я допомагав як міг: купував бінокль для товариша на передову, варив із кумом протитанкові «їжаки» для блокпостів, волонтерив в адміністрації, роздаючи речі для переселенців, донатив, а коли обласна станція переливання крові повідомила про потребу в донорах, теж одразу відгукнувся. Я і раніше, здавав кров. Мабуть, уже понад десяток разів ходив.

Наша сила — саме в підтримці. Це шлях до нашої перемоги».

Володимир Зеленський

головний фахівець
з інтенсифікації: **про**
допомогу дружині-
волонтерці та кров,
що рятує життя

Волонтерство займало значну частину часу: шукали й збиралі аптечки для військових, ліки, продовольство; переселенцям підбирали житло, шукали, де взяти пісок та інші матеріали для будівництва блокпостів. Я і правда більше просто допомагав,

підтримував дружину в її активній волонтерській діяльності: привезти, відвезти, завантажити. На це теж ішло немало часу, тож їй самій було нереально все встигнути.

Також я вже багато років здаю кров, навіть не пам'ятаю, скільки разів ходив за весь час і скільки літрів здав. Від початку війни був тричі. Я б із радістю здавав і частіше, але є обмеження й для донорів: не частіше від одного разу на два місяці. Але я дуже вірю, що навіть ці три здачі допомогли комусь із людей вижити.

Я вважаю, що допомагати й підтримувати — то ознака людяності! Кожен може когось підтримати. Кожен по-своєму: хтось може здати кров, хтось — дати гроши, інший — принести банку закрутки, ще хтось — розвантажити фуру чи принести старі речі, і хай навіть підтримати просто словом! Але допомогти й підтримати може кожен. І це потрібно робити.

Олександр Маджар

оператор із видобутку
Мачухівської дільниці:
про життя в режимі
«робота — блокпост —
робота — блокпост»

Як і багато інших працівників виробничих дільниць, я у перервах між роботою варив протитанкові «їжаки» й інше приладдя з металу. І, звичайно ж, поза роботою допомагав у будівництві укріплень у селі. У хід ішло все: бетонні блоки, дерев'яні балки, мішки з піском.

Також близько 3 місяців власноруч простояв на блокпості. Зміна чергування була 12 годин. Ми тоді рахувалися як добровільна тероборона, але, звичайно ж, ані посвідчену, ані зброї нам ніхто ніякої не видавав. Благо, що в селі було достатньо мисливців, у яких були дозволи. Тож ми скомпонували групи й графіки так, що у кожній групі був один мисливець із рушницею. Вистояти 12 годин незалежно від погоди — непросте завдання, тим більше після відпрацьованої зміни. Але ніхто не думав про втому чи вихідні. Головне було — аби не проскочила ніяка ДРГ й не наробила лиха.

Підтримка потрібна всім, а тим більше в такий складний час. Навіть зараз, коли начебто прямої загрози Полтавщині немає, усе одно не можна опускати руки. Треба підтримувати хлопців на передовій, підтримувати армію, допомагати переселенцям!

**Першими в Україні
відновили буріння та
технологічні операції
на свердловинах**

Що почитати

Ми підготували список бестселерів 2022 року у восьми категоріях за даними національної книжкової платформи Yakaboo.

ІСТОРІЯ

За лаштунками імперії

Віра Агеєва

У своїй книжці відома літературознавиця, професорка Києво-Могилянської академії та лауреатка Шевченківської премії Віра Агеєва досліджує спротив українського народу російській імперії за допомогою літератури. Авторка аналізує більш як двісті років української літературної історії: від творів Івана Котляревського й Григорія Квітки-Основ'яненка до харківських романтиків та епохи модернізму, прослідковуючи, як росія століттями викрадала та вбирала в себе цілі пласти української культури.

ДЕТЕКТИВ

Клуб убивств по четвергах

Річард Осман

У дебютному романі британського телеведучого й коміка Річарда Османа є все, чого вимагає жанр детективу: маленьке містечко, група настирних пенсіонерів і таємниче вбивство місцевого забудовника. Тож не дивно, що перша проба пера ведучого ігрового шоу *Pointless* на каналі BBC One мала приголомшликий успіх і вмить стала світовим бестселером. Зрештою, інтерес до книги виявив і зірковий автор американських блокбастерів Стівен Спілберг, чия компанія у 2022 році придбала права на глобальну екранизацію.

ФЕНТЕЗІ

Незриме життя Адді Лярю

Вікторія Шваб

Події фентезійного роману американської письменниці Вікторії Шваб відбуваються у двох часових вимірах: у Франції 1714 року та Нью-Йорку 2014 року. Сюжет будується навколо життя дівчинки, яка в юності уклала фаустівську угоду й купила собі свободу від примусового шлюбу ціною прокляття на вічне забуття. Приголомшива подорож століттями й континентами Адді триватиме триста років, аж доки вона не зустріне особливого юнака, який пам'ятає її ім'я.

ПСИХОЛОГІЯ

Емоційні гойдалки війни

Володимир Станчишин

«Будь-яка емоційна реакція є нормальнюю відповіддю на ненормальне обставини війни» — фраза, яка останній рік шириться українськими соцмережами, належить львівському психотерапевту Володимиру Станчишину. Маючи досвід роботи з дітьми з особливими потребами й ветеранами війни, Станчишин видав книгу про роботу з воєнним стресом. Ця книга львівського психолога має на меті допомогти пересічним українцям пережити травму від останніх подій і дає їм практичні поради, як це зробити. «Це книжка про емоції цивільних людей у тилу: про тих, хто залишився в Україні, і тих, хто був змушений покинути свою домівку, усіх, хто волонтерить, донатить і чекає рідних із фронту», — зазначає автор.

БІЗНЕСІ ГРОШІ

Подумай знову

Адам Грант

Бестселер The New York Times «Подумай знову» — ода вмінню переосмислювати й переучуватись. Автор впевнений, що в сучасному світі тепер має значення не хист до опанування нових знань, а здатність відмовитися від старих, які вже не приносять користі. Натомість уміння прийняти на себе думки інших людей допоможе досягти бездоганності в роботі та стати на шлях успіху, упевнений Адам Грант.

Автор — впливовий фахівець у сфері менеджменту, який свого часу був зачленений до роботи як консультант у такі комерційні гіганти, як Google, Johnson & Johnson, Goldman Sachs і Disney Pixar. Зараз Грант веде авторську колонку в The New York Times, очолюючи рейтинг найвпливовіших бізнесменів журналу Fortune 40 under 40

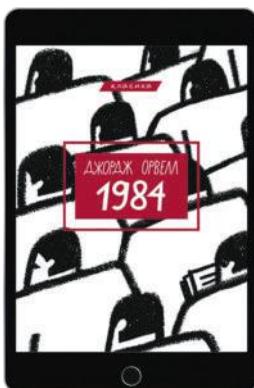
ПОЕЗІЯ

300 поезій

Ліна Костенко

На хвилі патріотизму після повномасштабного російського вторгнення українська віршована творчість отримала друге життя, і на доказ цьому в топ продаж повернулася збірка відомої поетеси-шестидесятниці Ліни Костенко. Уперше опублікована у 2012 році книга, в яку входять 300 поезій, поєднала на своїх сторінках уривки з різних періодів творчості номінантки Нобелівської премії з літератури: від віршів про сьогодення до уривків із романів і поем.

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА

1984

Джордж Орвелл

деградація суспільства — топ тем, що знову на порядку денного в української читацької спільноти. Цього року абсолютним лідером продаж на офлайн-і онлайн-полицях вітчизняних книжкових магазинів став антиутопічний роман «1984» британського письменника Джорджа Орвелла. За більш як 70 років із моменту свого першого випуску роман став і пророчим, і культовим: його перекладено на 62 мови, і він входить до переліку найвидатніших творів епохи журналів The Times і Newsweek.

ІСТОРІЯ

Нарис історії України. Формування модерної нації XIX–XX століття

Ярослав Грицак

Серед бестселерів року — книга публічного інтелектуала й професора Українського католицького університету, історика Ярослава Грицака. Уперше його «Нарис історії України» побачив світ ще в 1996 році й з того часу став майже настільною книгою для тих, кого цікавить історія формування української ідентичності.

У свіжому виданні книги, крім досліджень часового проміжку від інтергації українських земель у склад Російської та Австрійської імперій до проголошення незалежності України з'явилися нові розділи: про два десятиліття перед Революцією гідності, про війну з росією та передвиборні тижні 2019 року.

Що подивитись

Топ Ган: Меверік

бойовик, драма

Драматичний бойовик із харизматичним Томом Крузом у головній ролі став продовженням фільму 1986 року «Найкращий стрілець». «Топ Ган: Меверік» став одним із найкасовіших фільмів в історії кінематографа. Фільм розповідає історію американського пілота, який стикається зі складною місією. Глядачі відзначають харизму Тома Круза й неймовірні трюки, частину яких актор виконував особисто, без участі каскадерів.

Минулий рік подарував любителям кіно багато гідних кінокартин у різних жанрах. Ми підготували добірку фільмів, які отримали високі оцінки кінокритиків і схвалальні відгуки глядачів.

Світ Юрського періоду 3: Домініон

наукова фантастика

Якщо ви любите фантастику й обожнюете динозаврів, то фільм «Світ Юрського періоду 3» обов'язковий до перегляду. За сюжетом динозаври співіснують з людьми по всьому світі, але все ж залишаються небезпечними й страшними ящерами, з якими людям треба ужитися. Акторський склад фільму буквально «лопається» від зіркових імен, а спецефекти вражають.

Доктор Стрендж 2: у мультивсесвіті божевілля

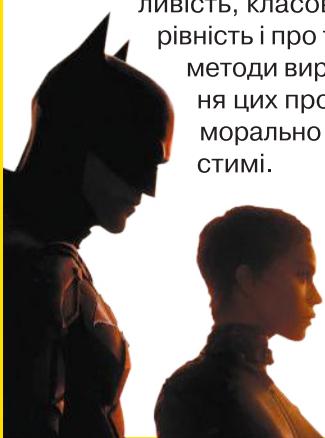
супергерої, бойовик, пригоди

Кіновсесвіт Marvel порадував своїх фанатів, випустивши в 2022 році продовження фільму про харизматичного та яскравого Доктора Стренджа, якого зіграв Бенедикт Камбербетч. «Доктор Стрендж 2» представляє нам нову героїню — Америку Чавез, яка вміє подорожувати між світами. Її силою хоче заволодіти лиходійка Червона Відьма, з якою буде боротися герой Камбербетча.

Бетмен

супергерої, бойовик, драма, детектив

Цей бойовик є перезапуском серії фільмів про легендарного супергероя Бетмена. Головну роль Бетмена виконує зірка «Сутінків» Роберт Паттінсон. Бетмен бореться зі злочинністю та корупцією у своєму місті, караючи недобросовісних чиновників. У фільмі приділяється багато часу роздумам про справедливість, класову нерівність і про те, які методи вирішення цих проблем морально допустимі.

Аватар: Шлях води

наукова фантастика, бойовик

Як і попередній фільм, «Аватар 2» розповідає про землянина Джейка Саллі та його нове життя на планеті Пандора з місцевими жителями. У Джейка тепер є дружина й двоє дітей. Він хоче захистити свій новий дім від землян, які знову хочуть зруйнувати планету.

Фільм триває 3 години, але завдяки захопливому сюжету й соковитій картинці цей час пролетить швидко. Графіка фільму приголомшує: планета Пандора виглядає абсолютно справжньою, а показаний у фільмі океан схожий на живий.

Фантастичні звірі 3: Таємниці Дамблдора

фентезі,
пригоди

«Чарівна» історія зі світу «Гаррі Поттера» рекомендується тільки тим людям, які знайомі з по-передніми двома картинами франшизи «Фантастичних звірів», інакше важко буде зрозуміти сюжет. Фільм показує молодість майбутнього директора Хогвартса Альбуса Дамблдора, який зустрічається зі своїм колишнім другом — темним чарівником Гріном-де-Вальдом. Лиходій намагається захопити владу над усім світом, а Дамблдор повинен йому перешкодити.

Анчартерд: На картах не значиться

пригоди, бойовик

Цей фільм є екранизацією однойменної гри, хоча сподобається навіть тим, хто абсолютно не знайомий із першоджерелом. «Анчартерд» розповідає історію любителя пригод Нетана Дрейка, який відправляється в небезпечну пригоду в пошуках скарбів. Сюжет фільму простий і не дуже оригінальний, але картину все одно дивиться цікаво й легко. Глядачів «чіпляють» зrozумілі та реалістичні герої, а також приємний гумор.

Смерть на Нілі

детектив, кримінал, драма

«Смерть на Нілі» — це екранизація однойменного роману знаменитої письменниці детективів Агати Крісті. Фільм точно сподобається всім любителям детективів.

За сюжетом фільму багата красуня Ліннет Дойл відбила коханого у своєї найкращої подруги Джекі. Джекі дуже розсердилася на колишню подругу й почала маніакально переслідувати Ліннет на кожному кроці. Вона навіть вирушила за молодятами в подорож по Нілу. Під час весільної подорожі Ліннет убивають, а підозра, очевидно, падає на Джекі, яка заперечує свою провину.

УКРАЇНСЬКЕ КІНО

Клондайк

військовий, драма

Український фільм «Клондайк» увійшов до списку претендентів на премію «Оскар», і його високо оцінили критики, а значить, він точно вартий уваги. Драматичний фільм розповідає про долю звичайної родини в Донецькій області, яка переживає всі жахи війни, але відмовляється іхати з рідного місця. Переломним моментом у їхньому житті стає 17 липня 2014 року, коли неподалік від села падає пасажирський літак Boeing 777, який збили сепаратисти.

**Збудували та ввели
в експлуатацію дотискну
компресорну станцію
з випередженням
термінів на пів року**

Статистика незламності

До 24 лютого складно було уявити, що одного дня наша реальність набуде сюжетів світових воєн, але ворог швидко зруйнував цей лабірінт ілюзій. Як українці жили після 24 лютого, розповідаємо у рубриці «Статистика незламності»*

*статистичні дані охоплюють період з 24.02.2022 по 30.04.2023

Українці на Київщині пережили понад

1700

повітряних
тривог,

загальна тривалість
яких склали майже

2000 год

На Полтавщині
за цей період пролунало понад

1200

тривог, загальною
тривалістю понад

1100 год

По Україні ворог випустив близько

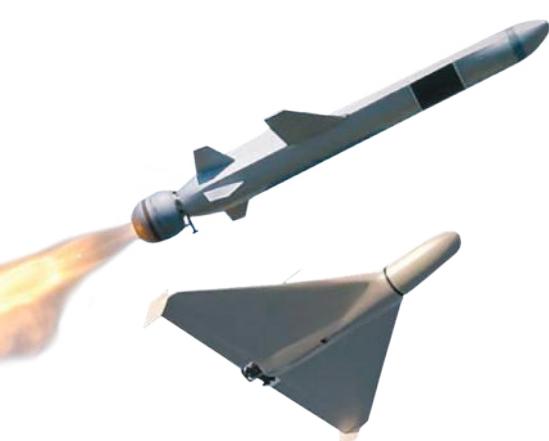
5000

ракет

та завдав більше ніж

1000

ударів із
застосуванням БПЛА

Енергетичні
підприємства ДТЕК
були атаковані понад

30 разів

**ДТЕК із початку повномасштабної
війни повернув світло**

7,4 млн

українських
родин

Підприємства ДТЕК відновили

4,4 тис.

об'єктів енергетичної
інфраструктури

з 4,5 тис. пошкоджених РФ

5000

працівників
Групи ДТЕК
боронять
Україну в лавах
ЗСУ

2000 шлюбів

і народилося майже

15000 дітей

ДТЕК Нафтогаз теж не пас задніх:
у працівників народилося

20 дітей

а 16 наших колег

створили сім'ї, з чим ми їх усіх ві-
таємо 😊

Світло обов'язково переможе тем-
ряву, а кохання — війну!

